

az „igazi” könyvig eljuthat a gyermek. Hogyan lesz a képekből mese, mikor mit lehet mesélni, és mit ne meséljünk a kicsinyeknek? Mi történik, amíg a mondókából vers lesz, hogyan és miért tanuljon verset egy bölcsődés korú gyermek? Ezekre a kérdésekre segített választ adni a kiállítás első része, ahol a kicsinyek kezébe adható könyveket láthatták a szülők.

A kiállítás anyagának másik nagy egysége a szülőknek szóló irodalom volt. A kisbaba etetése, öltöztetése, ellátása és főként nevelése sok új ismeret megszerzésére kényszeríti a szülőket. A könyveknek ez a csoportja a gyermek gondozásával, nevelésével kapcsolatban fölmerült problémák megoldását segítheti.

A kiállítás, a megnyitón elhangzó, szülőknek szóló előadás és a könyvvásárlás lehetősége együtt meghozta a kezdeményezés sikerét. A rendezést vállaló bölcsődék jó házigazdának bizonyultak. A könyvbemutató ideje alatt készségesen, hozzáértő módon kalauzoltak végig mindenkit a kiállításon. Így történt meg, hogy könyvtárunk egyik vezető munkatársa is részletes tájékoztatásban részesült, még mielőtt alkalma lett volna kületét felfedni. A szülők, a szakemberek elismeréssel nyilatkoztak a kezdeményezésről, hasznosnak tartották a könyveket, az irodalom és a könyvtár ilyen népszerűsítését, mely egyben a szülőknek is segítséget nyújt. Így az eddigi bemutatók után újabban megrendezését tervezzük.

Felmerülhet a kérdés: fontos-e, hogy a szülő járatos legyen az irodalmi nevelés ilyen részleteiben akkor, amikor a gyermek ideje jó részét a bölcsődében tölti, és ott szakemberek foglalkoznak vele? A válasz: feltétlenül, mivel a szülő közvetítő szerepe nélkülözhetetlen és pótolhatatlan. A mondókák, mesék, játékok olyan öröm forrásai, amit együtt kell átélnie gyermeknek és szülőnek. A közös élmény a nevelésben annyira fontos tényező, hogy erről nem mondhat le egyetlen szülő sem. Ezek az élmények a gyermekkel való jó kapcsolat alapjai lehetnek.

Egy-egy vers, mese, mondóka hatása nem mérhető közvetlenül. Szerepe sokkal nagyobb: örömből, életkedvből olyan alapot ad, amelyre a gyermek egész életében építhet, s ami segíti őt a világban való eligazodásban.

A rendezvények alkalmat adtak arra, hogy ráirányítsuk a szülők figyelmét ezekre a gondolatokra. Világossá vált számukra, hogy a könyvtár érdemi segítséget tud adni a megfelelő irodalom kiválasztásához, és állománya is gazdagabb a könyvesboltokénál. Nem vizsgáltuk, hányan keresték fel intézményünket e rendezvények hatására, azonban bízunk benne, hogy sok szülőben sikerült igényt ébreszteni arra, hogy kisgyermeküket már bölcsődés korukban a könyv, az irodalom megszerettetésére neveljék.

Mészáros Béláné
a Szombathelyi Megyei Könyvtár gyermekkönyvtárosa

a lapokban olvastuk

Rendhagyó kapcsolat

Együtt a gyermekekért

Szerződést ugyan nem kötöttek, az együttműködés e nélkül is példás a [dunakeszi] városi könyvtár művelődési központbéli fiókkönyvtára és a járműjavító üzemi bölcsődéjének kollektívája között. Nem mindennapi dolog az ilyen harmonikus kapcsolat, azért is kerestük meg *Darvasi Ilona* vezető könyvtárost, meséljen róla: *miként alakult ki ez a közös munka, s voltaképpen miben tudják egymást segíteni a bölcsőde gondozói, munkatársai és a könyvtárosok?*

— A bölcsőde Várnai Zseni szocialista brigádjának tagjai úgy érezték, hogy az általuk nevelt gyermekek szüleinek szűkösebb szabad ideje miatt reájuk fokozott felelősség hárul a nevelésben. Megértették, hogy mennyire nagy a jelentősége a szakmai továbbképzésnek és önképzésnek. Ennek érdekében szükséges és abban hasznosítható szak- és szépirodalmi művekkel bővítettük a bölcsőde könyvtárát, s folyamatosan igyekszünk beszerezni azokat a szakkönyveket, ame-

lyek nélkülözhetetlenek egy-egy ilyen intézményben, de ma már nem kaphatók.

Örömlükre szolgál, hogy törekvéseinket mindenütt segítik, s így némelyik műből több példányhoz is hozzájuthatunk, egyszerre többen tudják olvasni, és így lehetőségünk van olvasás közben megvitatni az egyes részeket, s nyomban átvinni a gyakorlatba az új ismereteket.

— *Hallottuk, hogy önök könyvkiállítást is rendeznek a szülők számára.*

— Meggyőződésünk, hogy a nevelés eredményessége számottevően függ a család és a bölcsőde közötti kapcsolattól. Ennek az elmélyülését mi igyekszünk olyan könyvkiállításokkal is segíteni, melyekből a szülők megtudhatják, hogy különböző korú gyermekeik ízlés- és tudatfejlődésének milyen típusú és színvonalú könyv felel meg a legjobban. Cserébe a gondozónok nagy szeretettel készítene az állat- és mesefigurákat a könyvtárnak, s ennek révén gyermekrésztvevőnk nemcsak megszépült, amióta az egyszerű, de nagyon ötletes papír- és műanyag figurák díszítik, hanem *gyermekfoglalkozásainkat is színesítik.* A felnőtt olvasókkal érkező aprócska gyerekek is megtalálják a maguk kis szórakozását. Ma még csak a játékokat látják meg, holnap már a meséskönyvre is ráirányít-

ják szemüket, és bízunk benne, hogy ahogy nőnek, egyre nagyobb igényét érzik majd, hogy ide járjanak.

— *Tulajdonképpen a brigád segítségével és szakmai-pedagógiai tapasztalatainak felhasználásával könyvtárunk munkatársai már egészen kicsiny gyermekkorban el tudják kezdeni az olvasóvá nevelést.*

— Együttműködésünk eredményei annak a csaknem 500 gyermekolvasónak lelkesedésén mérhetők le, akik rendszeresen bejárnak hozzánk. Van közöttük olyan, aki hetente háromszor is a vendégünk, sokan elhozák osztálytársaikat, testvérüket, de arra is volt már példa, hogy egy-egy gyerekünk a szüleit hozta el beiratni. Nem az udvariasság mondatja velem, de igazán nagy segítség nekünk, könyvtárosoknak a gondozónóktól kapott módszertani útmutatás és tanács, *könnyíti gyermekfoglalkozásaink megtervezését, segít meséskönyv-állományunk bővítésében.* Emellett még egy öröndes dolog van ebben, mégpedig az, hogy a bölcsőde fizikai munkát végző munkatársai is segítenek mindabban, amit a gondozónók számunkra végeznek — mondotta *Darvasi Ilona* könyvtárvezető.

Bányász Hédi
Pest megyei Hirlap

AUDIOVIZUÁLIS MUNKABIZOTTSÁG ALAKULT a Magyar Könyvtárosok Egyesületének keretében 1981. március 19-én Budapesten, az Országos Széchényi Könyvtár dísztermében. Az ülésen 54-en kérték felvételüket és jelentették be, hogy részt kívánnak venni a bizottság munkájában. A jelenlevők megválasztották az ideiglenes vezetőséget, elfogadták az idei évre szóló munkatervet és meghallgatták Tóth Dezső előadását az audiovizuális információ helyzetéről. Legközelebb, a XIII. vándorgyűlés alkalmával a köznevelési-köznevelődési intézmények eszközparkja és annak bővítése a VI. ötéves tervben c. témát vitatja meg a tagság. Az őszi összejövetelt októberben Veszprémben tartják, ahol az AV-dokumentumok felhasználásának módszertanáról terveznek előadást és videofilm-bemutatót. A munkabizott-

Hírek

ságban részt vehetnek a Magyar Népművelők Egyesületének tagjai és más érdeklődők is. Akik ezután kívánnak a munkába kapcsolódni, szándékukat közöljék az ideiglenesen megbízott vezetőség tagjaival: *Bíró Ferenc* — Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár; *Skaliczki Judittal* — Könyvtártudományi és Módszertani Központ — vagy *dr. Tóth Dezső* osztályvezetővel — Országos Oktatástechnikai Központ, Veszprém, Schönherz Zoltán u. 2. 8201 —, aki a névsort is gondozza. (T. D.)

ÉLETÉNEK 51. ÉVÉBEN ELHUNYT DR. KOVÁCH ZOLTÁN tb. kanonok, az **Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár igazgatója, az Országos Könyvtárügyi Tanács tagja, az Országos Katolikus Gyűjteményi Központ könyvtári refe-**

rense. Kovách Zoltán 1961-től állt a nagyhírű gyűjtemény élén, s közben elvégezte az Eötvös Loránd Tudományegyetem könyvtártudományi szakát is.

A KÖNYVTÁROSEGYESÜLET központi adminisztrációja új helyiségbe költözött február 15-én. A Gorkij Könyvtár által a Magyar Könyvtárosok Egyesületének rendelkezésére bocsátott helyiség lehetővé teszi, hogy a könyvtárosok hetenként kétszer, kedden és csütörtökön 9-től 16 óráig felkeressék a szervezet ügyintézőit. Az MKE új címe: Budapest V., Molnár utca 11. Telefon: 183-688/17. Levélcím: Budapest PF. 244. 1368

A SZABOLCS-SZATMÁR MEGYÉBEN MŰKÖDŐ SZAKSZERVEZETI letéti és fiókkönyvtárak könyvtárosai számára március 5-én Nyíregyházán ér-

tekezetet tartott az SZMT Központi Könyvtár, amely értékelte a megyében működő 106 könyvtár tavalyi munkáját, és meghatározta a soron következő tennivalókat. A megyében a múlt évben is növekedett a munkásolvasók száma. Az értekezleten az SZMT vezetői jutalmakat adtak át a legjobban dolgozó 27 könyvtárosnak. (S. E.)

A BARTÓK BÉLA életével és munkásságával foglalkozó rendezvénysorozat befejeződött a hatvani Ady Endre Városi Könyvtárban. Az események záróaktusa március 30-án volt, amikor is a könyvtár udvarán ünnepélyesen felavatták Papachristos Andreas Bartók-szoborportróját és Sólyom Imre kopjafa csoportját. — Németh László születésének 80. évfordulóját szintén gazdag programú irodalmi előadásorozattal, majd május végén vetélkedővel ünneplik meg a hatvaniak, akik több alkalommal vendégül látnak irodalomtörténészeket és kritikuskokat is. A fiatalok részére próza- és versmondó versenyt rendeznek a *Forrás* című lapban megjelent művek alapján; a lap szerkesztői és munkatársai április 9-én látogattak el Hatvanba. — Áprilisban a könyvtár megrendezte a Kazinczy-versenyt, a kisdobosoknak pedig vers-, próza- és mese-mondó versenyt szervezett. Jól működik a szabad szobai kincskereső klub és a bődíszművés szakkör, valamint a meseklub is. (K. F.)

A NYÍREGYHÁZI JÓZSA ANDRÁS MEGYEI KÓRHÁZ és a Szabolcs-Szatmár megyei SZMT Központi Könyvtár meg-egyezése alapján március elsejétől önálló könyvtárként működik a kórházi szakszervezeti letéti könyvtár. A szakszervezeti és a betegkönyvtár egyesítésével létrehozott új intézmény tíz és félezer kö-

teset könyvtárát főhivatású könyvtáros kezeli, akinek munkabérére a kórház fizeti; az állománygyarapításra 30 ezer forintot a fenn-tartó, 10 ezret pedig a szakszervezeti bizottság ad. A módszertani irányítás az SZMT Központi Könyvtár feladata. Az egyesített könyvtár a kórház 22 osztályán tart fenn kölcsön-zőhelyet, ahol az ápolónő-velek és az adminisztráto-rok kezelik társadalmi munkában a kihelyezett könyvanyagot.

AZ ORSZÁGOS OKTATÁSTECHNIKAI KÖZPONTBAN működő könyv-és médiatár működését az ország minden részéből Veszprémbe érkezett érdeklődők közül 1981 első negyedében 15 csoport 236 tagja tanulmányozta. Március 2-án például a várpalotai Krúdy Gyula Városi Könyvtár dolgozói részére tartottak továbbképzést a médiatárban. Az elmúlt néhány hónap alatt öt szakdolgozat készítéséhez nyújtottak segítséget a tár dolgozói. (T. D.)

FÉNYLYUKKÁRTYÁS KATALÓGUS készült az elmúlt évben a veszprémi Országos Oktatástechnikai Központ könyv- és médiatárának oktatástechnológiai szakirodalmáról. A téma tárgyszójegyzéke 946 deskriptort és 766 nendeszkriptort tartalmaz. A magyar folyóiratokból, illetve a médiatár idegen nyelvű folyóirataiból eddig gyűjtött adatok száma mintegy 4000. (T. D.)

KÖNYVTÁROSOK KLUBJA alakult az önképzés segítésére a Hajdú-Bihar megyei SZMT Központi Könyvtár hálózatában. A klub programjában irodalmi és szakmai előadások szerepelnek olyan témákról, mint például a hetvenes évek magyar irodalma, a folyóiratok szerepe az önművelésben, a könyvtár és a tömegkommunikációs esz-

közök, közösségi magatartás — a könyvtáros közéleti tevékenysége.

MÁRCIUSI ÉRTEKEZLETI NAPTÁR: 10. Az Országos Könyvtárügyi Tanács tájékoztatói és szakkönyvtári tagozatának ülése a Művelődési Minisztériumban az egyetemi könyvtárak fejlesztési irányelveiről és a szakmai hálózati központok működéséről; **16.** Közművelődési könyvtári propagandisták tanácskozása a KISZ Országos Központjában az *Olvasó ifjúsáért* pályázat és mozgalom értékelési szempontjairól; **19.** A Magyar Könyvtárosok Egyesületének keretében megszervezett audiovizuális munkabizottság alakuló ülése Budapesten; **24.** Az Országos Könyvtárügyi Tanács plenáris ülése a Művelődési Minisztériumban a IV. országos könyvtárügyi konferencia téziseinek tervezetéről és a koordinációs központok feladatairól; **26.** Szakmai tanácskozás Debrecenben könyvtárellátási és könyvkiadási kérdésekről a Hajdú-Bihar megyei Könyvtár, a Móra Ferenc Könyvkiadó és a Könyvtér-teremtő Vállalat rendezésében; **A IV. országos könyvtárügyi konferenciát előkészítő bizottság megbeszélése a Művelődési Minisztériumban; 26—27.** A Magyar Könyvtárosok Egyesületének ifjúsági szekciója, a Nógrád megyei MKE-szervezet és a Balassi Bálint Megyei Könyvtár által szervezett országos tanácskozás Salgótarjánban *A könyvtárak lehetőségei és feladatai a hagyományápolásban* címmel; **27.** *Villangó Istvánnak, a Művelődési Minisztérium közgyűjteményi főosztálya vezetőjének kiállításával egybekötött sajtótájékoztatója a Munkás-mozgalmi Múzeumban; A IV. országos könyvtárügyi konferencia dokumentumait szövegező bizottság megbeszélése a Művelődési Minisztériumban.*